

Vidarebefordrat brev:

Från: Christer Larsson <christer.larsson@med.lu.se>

Ämne: Föreläsningen Arv och miljö

Datum: 3 september 2018 09:02:13 CEST

Till: Germund Hesslow <germund.hesslow@med.lu.se>

Kopia: Maria Björkqvist <maria.bjorkqvist@med.lu.se>, Peter Svensson <peter.svensson@med.lu.se>, Fredrik Bengtsson <fredrik.bengtsson@med.lu.se>, Anna Arstam <anna.arstam@med.lu.se>

Hej Germund! (kopia till Fredrik)

Som du säkert känner till har en student på vårterminens kurs ställt ett antal frågor till kursledningen för T2 angående din föreläsning "Arv och miljö". Då studenten inte varit nöjd med kursledningens hantering av frågorna har hon gått vidare och ställt frågor till programledningen. Detta är diariefört som en inkommen handling och vi måste besvara/kommentera frågeställningarna. Vi har träffat studenten och lyssnat på henne och innan vi sammanställer ett svar hade vi mycket gärna träffat dig för att höra din version och syn på frågeställningarna och därmed även kanske ge oss input till hur vi kan besvara i alla fall några frågor.

Nedan ser du hela mailkedjan.

Det är Maria Björkqvist (vicedekan med ansvar för utbildningsfrågor), Christer Larsson (Ordf i programnämnden), Peter Svensson (programdirektör) och Anna Arstam (utbildningschef) som i så fall skulle vara med på mötet.

Vi är mycket tacksamma om du kunde ta dig tid till ett sådant. Det vore även mycket bra om Fredrik kunde vara med.

Det är svårt att få ihop tider men vi kan alla 11.00 den 6/9. Fungerar det för er? Mycket värdefullt om ni kunde prioritera mötet.

Vänliga hälsningar

Christer

Från: [REDACTED]

Skickat: den 28 juni 2018 19:05

Till: Peter Svensson <peter.svensson@med.lu.se>; Anna Hultgårdh <anna.hultgardh@med.lu.se>

Kopia: Fredrik Bengtsson <fredrik.bengtsson@med.lu.se>

Ämne: Fwd: Föreläsning arv och miljö

Hej!

Jag skriver angående en föreläsning vi haft på läkarprogrammet där en föreläsare uttryckt sig kränkande och problematiskt angående bl a transpersoner, homosexuella och kvinnor. Jag uppmärksammade kursledningen om detta i ett mejl med citat från föreläsningen. Jag fick då som svar att kursansvarige inte anser att han kan uttala sig om vad som sagts under föreläsningen eftersom han själv inte var där. Jag blev ombedd att själv ta en diskussion med föreläsaren, vilket jag inte tycker är lämpligt eller något jag ska förväntas göra. Jag efterfrågade kursledningens inställning till föreläsningens innehåll men har inte kunnat få den. Jag upplever inte att det hela tagits på allvar. Jag bifogar vår mejlkonversation nedan och hoppas att ni istället kan svara på mina frågor. Hur är uttalandena förenliga med

likabehandlingsplanen och universitetets värdegrund?
Med vänliga hälsningar

----- Forwarded message -----

From: Fredrik Bengtsson <fredrik.bengtsson@med.lu.se>

Date: 2018-06-28 12:53 GMT+02:00

Subject: Re: Föreläsning arv och miljö

To: [REDACTED]

Hej

Föreläsningen har varit föremål för granskning av fakultetsledningen vid två tidigare tillfälle som jag känner till. 2016 uppmärksammade tidningen Lundagård föreläsningen genom två av dina äldrekursare. Precis som dåvarande grundutbildningsdekanen Cecilia Lundberg säger i Lundagård (<https://lundagard.se/2016/06/01/upprorda-studenter-kritiserar-lakarprogrammet/>) så är det inte givande att kommentera något som tagits ur sitt sammanhang. Bättre att du diskuterar det hela med Germund och frågar vad han menade.

Jag sitter just nu och jobbar med upplägget av den nya T2 inför vt19. Eftersom du verkar var en mycket engagerad student kanske du (och några av dina kurser) skulle vilja vara med och kika på kursen i sin helhet. Något som tagits upp vid terminsråden under de senare terminerna är till exempel hur fördelningen mellan kvinnliga och manliga lärare ser ut. Hör av dig efter sommaren om du är intresserad.

Med vänlig hälsning, Fredrik

23 juni 2018 kl. 12:26 skrev [REDACTED]

Hej!

Det låter som en bra idé att delge Germund Hesslow mitt mail. Jag kommer dock inte själv att ge mig in i någon debatt med honom. Däremot ser jag med intresse fram emot att läsa dina kommentarer på hans svar. Det är ju kursledningens och universitetets inställning jag efterfrågar.

Med vänliga hälsningar

2018-06-22 21:11 GMT+02:00 Fredrik Bengtsson <fredrik.bengtsson@med.lu.se>:

Hej [REDACTED]!

Ursäkta sent svar, är i Kanada och arbetar. Jag har läst ditt brev och har lite funderingar. Eftersom jag inte var närvarande vid föreläsningen så tänker jag att det blir svårt för mig att ta ställning för eller emot enskilda uttalanden tagna ur sin kontext. Mitt förslag är att Germund själv får uttala sig och jag undrar därför om jag får skicka över ditt brev till honom. Självklart kommer jag att följa diskussionen.

Glad midsommar Fredrik

Skickat från min iPhone

12 juni 2018 kl. 06:52 skrev [REDACTED]

Hej!

Jag gick på föreläsningen som du föreslog och det sades flera saker som jag upplevde som väldigt kränkande och problematiska. Jag skulle nu vilja veta om ni i kursledningen står bakom de här sakerna samt hur de är förenliga med universitetets värdegrund och med dess likabehandlingsplan.

I föreläsningens handout finns det sidor som beskriver mäns och kvinnors kognitiva förmågor och temperamentsskillnader. Innebär det verkligen att det ingår i kursen att man ska lära sig att kvinnor är "följsamma", "beroende" och "trygghetssökande"? Jag har inte lyckats hitta ämnet i studieguiden.

Germund Hesslow började föreläsningen med olika exempel på saker som folk skulle kunna fråga oss som läkare och som vi skulle kunna besvara. Bland annat var en av frågorna "På vårt dagis försöker dom ta bort könsstereotypa beteenden. Kan det verkligen fungera?"

Eftersom Hesslow den resterande tiden driver tesen att miljö är oväsentligt för beteende och personlighet är det ju tydligt att Hesslow menar att det inte fungerar. Efter sliden som presenterar temperamentsskillnaderna säger Hesslow: "Beror de här skillnaderna på sociala faktorer? Där ska man då veta att det är möjligt att detta har bidragit till att skapa en felaktig bild av verkligheten hos många människor. Det finns en stark tendens i dagens samhälle att överdriva, eller i alla fall starkt betona, de sociala faktorernas betydelse. Här har vi en ledare i tidskriften Genus under den tiden ungefär då när man initierade ämnet genusvetenskap på svenska universitet. Då slog man fast i den här ledaren att det är en grundläggande premiss i genusforskning att skillnader mellan män och kvinnor i egenskap, beteende, sysselsättning etc inte kan förklaras biologiskt. Det ansågs vara själva utgångspunkten genusforskningen."

Vidare tar Hesslow upp en utredning som en tidigare regering gjort och kommenterar den på följande sätt: "Och regeringen ansåg sig också veta det här. Regeringen gjorde en utredning som hette "Jämt och ständigt", där man skriver ".regeringen betraktar manligt och kvinnligt som 'sociala konstruktioner', dvs. könsmonster som skapas utifrån uppfostran, kultur, ekonomiska ramar, maktstrukturer och politisk ideologi." Det är också ovanligt att regeringen, när man initierar forskning på ett område, talar om vilka resultat man kommer att komma till." Jag tycker inte att det är lämpligt att en föreläsare på läkarprogrammet använder sin undervisningstid för att propagera för sin egna politiska agenda eller avfärdar genusvetenskap som icke-vetenskaplig.

Vid ett tillfälle visar Hesslow en bild på tre män som använder en motorsåg och kommenterar detta med att säga: "Det här är en könsskillnad som är väldigt påtaglig. Hur män imponeras till exempel av motorer och snabba och starka bilar och sånt där. Jag ser att alla ler va, men jag tror inte att kvinnorna ler därför att de också tycker att det är häftigt med starka bilar. Men killarna tycker att det är det, och de känner igen sig lite och de tycker att det är litegranna genant men samtidigt är det så himla häftigt så man kan inte låta bli."

Jag tycker att detta förutom att det ger ett oerhört oseriöst intryck, naturligtvis helt saknar genusperspektiv. Det cementerar könsroller. Det är också bara uttryck för vad föreläsaren gissar att studenternas leenden kan ha inneburit. Hur är det relevant för vår undervisning? Hesslow sa även att homosexuella kvinnor blir homosexuella på grund av exponering av testosteron i livmodern och att "Homosexuella kvinnor har vissa manliga fysiska drag som är mer åt det manliga hållet. Det gäller ögonbrynsbågar, det gäller fingerlängd, och det gäller lite såna här saker." Där förefaller det som om Hesslow har lappat ihop sitt resonemang utifrån resultaten av några åtskilda små studier. Vidare sa han att homosexuella kvinnor har "en manlig sexuell inriktning", dvs så definierades attraktion till kvinnor som manlig sexualitet. Jag vet inte om jag måste förklara varför det inte är acceptabelt att prata om homosexuella på det här sättet. Måste jag det? Det handlar både om att det kan finnas HBTQ-personer bland studenterna och om blivande läkares framtida bemötande av HBTQ-patienter.

Hesslow talade om könsdysfori genom att säga att "transsexuella vill vara ett annat kön och ändra sig till det" samt att "huruvida det är en sexuell läggning är en definitionsfråga". Det här sättet att uttrycka sig är transfobiskt och destruktivt. Historiskt sett har det funnits den felaktiga uppfattningen att transvestism är en sexuell fetischism, vilket gjort att transpersoner bemötts som perversa och/eller psykiskt sjuka. Därför är det viktigt att man inte säger att könsdysfori är en sexuell läggning. Jag är riktigt besviken på att läkarprogrammet låter såna här värderingar influera framtida läkare som kommer möta transpersoner.

Hesslow förkastar helt den beteendevetenskapliga standardteorin och hävdar att det finns konsensus i hela akademiska världen om att den inte stämmer. Samtidigt lägger Hesslow fram en förklaringsmodell för beteenden som enbart består av evolutionsbiologi. Det ger intryck av att det finns konsensus för att hans förklaringsmodell är den enda rätta, när det inte stämmer. Det finns andra förklaringsmodeller som integrerar både arv och miljö och det är knappast ett ämne där det finns konsensus. Återigen blir det tydligt att Hesslow har en personlig agenda, snarare än av att han vill förmedla en nyanserad beskrivning av vad olika discipliner kommit fram till inom området arv och miljö. Ska inte läkarstudenter få ta del av hela bilden, istället för Hesslows personliga uppfattning?

Hesslow sa också att det finns "ytterst svaga belägg för PTSD", dvs att det är en riktig diagnos överhuvudtaget. Han sa att vare sig krigstrauman eller våldtäkter i barndomen gav upphov till psykisk problematik såsom depression eller ångest. Detta är ju inte heller sant. Vill ni verkligen att framtida läkare ska ha den uppfattningen?

Hesslow tar upp exempel på "kättare med yrkesförbud" och då bl a Helmuth Nyborg och framhåller hur han anses vara "en hederlig forskare" av internationella intelligensforskare. Den här forskaren har hävdad att vita har högre IQ än svarta och att invandring från Mellanöstern kommer att ha en negativ effekt på Danmarks genomsnittliga IQ. Är det en forskare som Lunds universitet vill associera sig med? Är det lämpligt att framhålla honom som en "hederlig forskare"?

En sak som jag tycker är viktig att komma ihåg är att den här sortens forskning och vetenskap kring biologiska skillnader mellan grupper, dvs mellan män och kvinnor, svarta och vita, homosexuella och heterosexuella, historiskt sett haft väldigt mörka motiv och använts för att legitimera förtryck av kvinnor, svarta och homosexuella. För att man ska kunna lära ut relevant information om de eventuella skillnader som finns är det viktigt att man behandlar ämnena med stor respekt för deras historiska kontext. Något jag inte anser att man gör när man börjar prata om homosexuella ögonbrynsbågar eller kvinnors biologiska fallenhet för att vara följsamma.

Med vänliga hälsningar [REDACTED]

2018-05-18 23:28 GMT+02:00 Fredrik Bengtsson <fredrik.bengtsson@med.lu.se>:

Hej [REDACTED],

Ursäkta dröjande svar. Jag har läst ditt brev. Mitt förslag är att du går på föreläsningen och skaffar dig en egen uppfattning om vad den förmedlar och hur det förmedlas. Precis som du skriver har föreläsningen varit föremål för granskning tidigare och undervisningsstoffet har varit uppe på fakultetsledningsnivå och där granskats och godkänts.

Vänliga hälsningar, Fredrik

14 maj 2018 kl. 20:01 skrev [REDACTED]

Hej!

Jag skriver angående Germund Hesslows föreläsning om arv och miljö med fokus på biologiska skillnader mellan män och kvinnor. Jag har förstått att tidigare studenter vid upprepade tillfällen klagat på föreläsningen. Dels för att den ger uttryck för Hesslows egna personliga, antifeministiska agenda, samt att varken biologiska skillnader mellan män och kvinnor, eller genusteori för den delen, tillhör hans expertområde. Varför kan vi inte istället få en föreläsare med rätt kompetens i ämnet? Och som till exempel skulle kunna föreläsa om biologiska skillnader som har klinisk signifikans? Eller istället för att en föreläsare hävdar att kvinnor är "sexuellt försiktiga" på grund av biologin skulle hen kunna belysa hur kvinnor i århundraden könsstämpats, tvångsteriliserats, lobotomerats och tvångsvårdats i den medicinska vetenskapens namn. Kan det möjligen ha gjort kvinnor lite försiktiga? Jag tycker att det som kvinna känns otroligt förminsande att en föreläsare inte känns vid de sociala strukturer som förtryckt kvinnor och fått oss att modulera våra beteenden för vår egen säkerhet. Hur går den sortens föreläsning ihop med det genusperspektiv utbildningen ska ha?

Jag har också fått höra av äldrekursare att Germund Hesslow på senaste föreläsningen uttalat sig transfobiskt. Som svar på en fråga om transexuallism sa han något i stil med att "könsbyte är en fluga". Dels är det upprörande eftersom det kan finnas studenter under föreläsningen som själva blir utsatta för transfobin, men också för att det kan påverka hur läkarstudenter senare i sina yrkesliv bemöter transpersoner. Transpersoner har redan stor överrepresentation i självmordsstatistiken och det finns redan stora brister i bemötandet av transpersoner i vården, ska inte det motverkas? Hur går den sortens uttalande ihop med universitetets likabehandlingsplan? Vad har detta uttalande gett för konsekvenser? Vad har gjorts för att detta inte ska upprepas?

Med vänliga hälsningar [REDACTED]